

Derecske Város Önkormányzat Sportkonceptiója 2016-2020

Derecske, 2016

Tartalomjegyzék:

I. Bevezetés.....	3
II. Az Európai Unió sportkonceptiója, sportpolitikája.....	5
1. Az európai uniós sportpolitika alapelvei.....	5
2. Sport az Európai Unióban.....	5
III. Magyarország sportpolitikája.....	7
1. Sporttörvény.....	7
2. Magyar Olimpiai Bizottság (MOB).....	7
3. XXI. Nemzeti Sportstratégia.....	8
IV. Helyzetértékelés.....	9
1. Szabadidősport, tömegsport helyzete.....	9
2. Óvodás és a diáksport helyzete.....	19
3. Utánpótlás-nevelés helyzete.....	22
4. Versenysport helyzete.....	23
5. Fogyatékosok sportjának helyzete.....	25
6. Létesítmények helyzete.....	25
7. Fejlesztési irányok.....	29
V. Összegzés.....	32

*A sport megtanít becsületesen győzni vagy emelt fővel veszíteni.
A sport tehát mindenre megtanít.”
/ Ernest Hemingway /*

I. Bevezetés

Derecske Város Önkormányzat Képviselő-testülete legutóbb 2010-ben fogadta el Sportkoncepcióját. A Sportkoncepció meghatározta a sportágazatban kötelezően és önként vállalt feladatok kereteit, tájékoztatást adott a sportágazat résztvevőiről, az önkormányzat szerepvállalásának irányairól és mértékéről. A 2016-2020 időszakra vonatkozó Sportkoncepciót ennek figyelembevételével készítettük el. Célunk az volt, hogy a 2010-ben megalkotott koncepciót aktualizáljuk az azóta megalkotott és hatályba lépett jogszabályoknak megfelelően, megtartva a már megfogalmazott helyi értékeket és célokat. Az új koncepcióban átdolgozásra került a 2010-ben megfogalmazott helyzetértékelés és a fejlesztési irányok bemutatása is.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdése a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok közzé sorolja a sport és ifjúsági ügyeket, továbbá a sportról szóló 2004. évi I. törvény (továbbiakban: Sporttörvény) 55. §-a határozza meg a helyi önkormányzatok sporttal kapcsolatos feladatait.

A települési önkormányzat:

- meghatározza a helyi sportfejlesztési koncepciót, és gondoskodik annak megvalósításáról,
- együttműködik a helyi sportszervezetekkel, sportszövetségekkel,
- fenntartja és működteti a tulajdonát képező sportlétesítményeket,
- megteremti az önkormányzati iskolai testnevelés és sporttevékenység gyakorlásának feltételeit.

A települési önkormányzat biztosítja az önkormányzati iskolai sportkörök működéséhez, vagy az ezek feladatait ellátó diáksport-egyesületek feladatainak zavartalan ellátásához szükséges feltételeket. A tízezernél több lakosú helyi önkormányzatok rendeletben állapítják meg a helyi adottságoknak megfelelően a sporttal kapcsolatos részletes feladatokat és kötelezettségeket, valamint a költségvetésükből a sportra fordítandó összeget.

Magyarország Alaptörvényének XX. cikke kimondja, hogy mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez. E jog érvényesülését Magyarország a genetikailag módosított élőlényektől mentes mezőgazdasággal, az egészséges élelmiszerekhez és az ivóvízhez való hozzáférés biztosításával, a munkavédelem és az egészségügyi ellátás megszervezésével, a sportolás és a rendszeres testedzés támogatásával, valamint a környezet védelmének biztosításával segíti elő.

A sportolás kiemelt szerepet játszik a fizikai és mentális egészség megőrzésében, és az ehhez szükséges magatartási modell kialakításában. A kulturált szabadidő eltöltési, szórakozási lehetőség biztosításával lényeges szerepet tölthet be a családi és társadalmi kötelékek erősítésében. A nevelés egyik legfontosabb részeként hozzájárulhat a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felzárkóztatásához, integrálódásához.

Derecske Város fejlődésének a sportélet fejlődése elengedhetetlen összetevője, hiszen hozzájárulhat:

- a lakosság egészségtudatos magatartásának kialakulásához, egészségének megőrzéséhez,
- közösségek kialakulásához, melynek lakosságmegtartó ereje van,
- a hátrányos helyzetű gyermekeknek a sportolás kitörési lehetőséget nyújthat,
- a versenyekben szereplő csapatok reklámhordozóként a városmarketinget segítik,
- a városban folyó sportélet kapcsolati tőkeerősítést kínál az élet számos területén.

Derecske Város Önkormányzata a település valamennyi lakosa számára biztosítani kívánja a testi, lelki egészség megőrzéséhez szükséges mozgás, sportolás lehetőségét, valamint támogatja a versenysportot. Ennek érdekében költségvetési forrásokat biztosít a sporttal foglalkozó egyesületek, szervezetek és a sport céljait szolgáló infrastruktúra hosszútávon történő biztonságos működésére.

A sportkoncepció összhangban áll a vonatkozó jogszabályi rendelkezésekkel:

- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- a sportról szóló 2004. évi I. törvény,

valamint a legfontosabb dokumentumok iránymutatásaival:

- Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája,
- Derecske Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programja.

II. Az Európai Unió sportkonceptiója, sportpolitikája

1. Az európai uniós sportpolitika alapelvei

Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága 1992. szeptember 24-én fogadta el, majd 2001. május 16-án dolgozta át a REC (92) 13. és REC (92) 14. számú ajánlásokat, az átdolgozott Európai Sport Chartáról, valamint a Sport Etikai Kódexről. Az Európai Sport Charta alapelvei közül az 1. cikkelyben megfogalmazottakat célszerű elsősorban figyelembe venni, miszerint „*A sport az emberi fejlődés fontos tényezője, ezért támogatása és fejlesztése érdekében a kormányoknak minden szükséges intézkedést meg kell tenniük abból a célból, hogy e charta előírásait, a Sport Etikai Kódexében lefektetett elvekkel összhangban alkalmazzák a következők szerint:*

1.) *Minden egyén számára lehetővé kell tenni a sportolást;*

a) *Valamennyi fiatal számára lehetőséget kell biztosítani a testnevelési oktatásban való részvételre és arra, hogy az alapvető sportképességekre szert tehessen;*

b) *mindenki számára biztosítani kell biztonságos és egészséges környezetben a sportolási és rekreációs lehetőséget;*

c) *együttműködésben a megfelelő sportszervezetekkel, amennyiben kívánja és rendelkezik az ahhoz szükséges képességekkel, mindenki számára biztosítani kell a lehetőséget sportteljesítményének javításához, egyéni teljesítménye maximum szintjének eléréséhez, és/vagy a társadalmi elismerés kivívásához.*

2.) *Védeni és fejleszteni kell a sport erkölcsi és etikai alapjait, a sporttevékenységekben részt vevők emberi méltóságát és biztonságát, megvédve a sportot és a sportolókat minden politikai, kereskedelmi, pénzügyi manipulációtól, megalázó és méltóságot sértő gyakorlattól, a doppingszerek használatától, valamint a szexuális jellegű visszaélésektől, különösen, ami a gyermekek, a fiatalok és a nők zaklatását illeti.”*

2. Sport az Európai Unióban¹

Európában milliók sportolnak vagy végeznek testmozgással járó szabadidős tevékenységet. A sport az Európai Unió új programjának, az együttműködést, a párbeszédet és a részvételt előmozdító Erasmus+ programnak is kulcsfontosságú eleme.

A sport rendkívül fontos, hiszen:

- elősegítheti a fizikai és szellemi jóllétet,
- nevelési eszköz, ami fontos társadalmi értékeket közvetít,
- közelebb hozza egymáshoz a közösségeket,

---

¹ https://europa.eu/european-union/topics/sport_hu

- dinamikusan növekvő gazdasági ágazat,
- hozzájárul a munkahelyteremtéshez.

Az Európai Unió támogatja a sportszervezetek és a szakpolitikai döntéshozók közötti együttműködést és párbeszédet. Célja annak elősegítése, hogy a sportban rejlő pozitív értékek érvényre jussanak, és sikerüljön megoldást találni a sport terén jelentkező kihívásokra.

Az Erasmus+ program (2014–2020) nagy hangsúlyt fektet a tömegsportra. Társfinanszírozást nyújt a közösségi sportkezdeményezésekhez, és támogatja az újító ötletek és megoldások uniós, tagállami, regionális, illetve helyi szinten történő kidolgozását, megosztását és végrehajtását.

Az EU egészségügyi politikája is nagy figyelmet fordít a testmozgásra. A Táplálkozás, Testmozgás és Egészség Európai Uniós Platform fórumot biztosít a kedvezőtlen tendenciák megfordításán dolgozó érdekelteknek.

A doping elleni küzdelem területén az EU együttműködik: az Európai Unió országaival, a Nemzetközi Doppingellenes Ügynökséggel, a UNESCO-val, valamint az Európa Tanáccsal. A doping elleni küzdelem rendkívül fontos, hiszen aláássa a tisztességes versenyt.

Az uniós tagállamok együttműködnek egymással mind a sportolók jogait, mind a doppingszerek szabadidős sportokban történő használatát és a megelőzést érintő kérdésekben, valamint az Erasmus+ Sport is finanszírozást nyújt a doppingmegelőzési projektekhez.

A sport alkalmas arra, hogy a társadalmi különbségeket áthidalja. Ráirányítja a figyelmet a fogyatékkal élők készségeire.

Az Európai Unió tiszteletben tartja a sportszervezetek autonómiáját és ösztönzi azokat a következő elvek betartására:

- demokratikus alapelvek,
- átláthatóság,
- a döntéshozók elszámoltathatósága,
- az érdekelt felek teljes körű képviselésének biztosítása.

Az EU támogatja, hogy a fiatal sporttehetségek az intenzív sporttevékenység mellett oktatásban, illetve szakképzésben részesüljenek, amely lehetővé teszi, hogy a sport mellett más foglalkozást is űzzenek.

III. Magyarország sportpolitikája

1. Sporttörvény

A sportról szóló 2004. évi I. törvény kimondja, hogy „a nemzet közössége a test művelését, a sportot, a nemzet alapértékének, kívánatos célnak tekinti. A nemzet értékei között tartja számon a sport által elért eredményeket, és elismeri a sport egyént és közösséget erősítő értékeit. Magyarország sportnemzet, amely e törvénnyel is tiszteleg azon tagjai előtt, akik tevékenységükkel dicsőséget, elismerést és megbecsülést szereztek hazánkunknak. Az e törvényben meghatározott célok megvalósítása biztosítja továbbá azt, hogy Magyarország sportoló nemzeté is váljék. Minden embernek alapvető joga van a sporthoz, és e jogát az állam biztosítja, függetlenül attól, hogy versenysportról, a szabadidő eltöltéséről, a diák -, főiskolai - egyetemi sportról, a fogyatékkal élők sportjáról vagy az egészség megőrzéséről van szó.”

2. Magyar Olimpiai Bizottság (MOB)

A MOB a Nemzetközi Olimpiai Bizottság (a továbbiakban NOB) által kizárólagos nemzeti olimpiai bizottságként elismert, a sporttal összefüggő országos közfeladatokat ellátó köztestület, amely a Civil tv. szerinti nyilvántartásba vétel nélkül közhasznú szervezetnek minősül.

A Magyar Olimpiai Bizottság célja:

- a) az Olimpiai Mozgalom és az egyetemes magyar sport fejlesztése, előmozdítása és védelme az Olimpiai Chartával és a magyar törvényekkel összhangban;
- b) az olimpiai eszme ápolása és népszerűsítése, az Olimpiai Mozgalom erősítése, különösen a fiatalok körében;
- c) a sport sajátos eszközeivel hozzájárulni a fiatal nemzedékek fizikai, szellemi és erkölcsi neveléséhez, a környezetvédelem, a fenntartható fejlődés, a környezettudatos magatartás elsajátításához, elősegítve ezzel egy békés, jobb világ és egészséges társadalom megteremtését, a kölcsönös tisztelet, a szolidaritás és a becsületes játék szellemében;
- d) ösztönözni a versenysport, az utánpótlás-nevelés, a szabadidősport, a fogyatékkal élők sportja, a diák sport fejlesztését;
- e) elősegíteni az állami sportirányítással, országos sportági szakszövetségekkel és országos sportági szövetségekkel (a továbbiakban együtt: sportszövetség), sportszervezetekkel, önkormányzatokkal együttműködve a sportolók Olimpiai Játékokra és a Nemzetközi Olimpiai Bizottság által elismert sporteseményekre való felkészülését és azokon való részvételt;
- f) az Olimpiai Charta vonatkozó rendelkezéseivel összhangban, hogy Magyarország a jövőben a

Nemzetközi Olimpiai Bizottság által elismert sporteseménynek otthont adjon és a világ olimpiai családjának házigazdája legyen.

Működését a sporttörvény szabályozza, továbbá működéséhez alapot biztosít a 2007-ben elfogadott Nemzeti Sportstratégia és a MOB alapszabálya.

3. XXI. Nemzeti Sportstratégia

A XXI. Nemzeti Sportstratégiáról szóló országgyűlési határozatot 2007-ben fogadta el a parlament. A sportstratégia preambuluma a következőképpen fogalmaz: „Az Országgyűlés figyelemmel arra, hogy a sportolás kiemelkedően hozzájárul a népesség mentális és fizikai egészség állapotának javításához, és sajátos funkciói révén eszköz az egészséges társadalom megteremtéséhez, a közösségi kapcsolatok fejlesztéséhez, a népesség gazdasági aktivitásának előmozdításához, a nemzeti értékek, és önbecsülés erősítéséhez, valamint az esélyegyenlőség megteremtéséhez és javításához ...“

IV. Helyzetértékelés

1. Szabadidősport, tömegsport helyzete

A szabadidősport és a tömegsport mindenki sportja. Mindkét tevékenységi körre jellemző, hogy nem eredmény orientált, hanem kedvtelésből, az egészség megőrzéséért, illetve helytállásáért, a mozgás örömeért időtöltésként végzett tevékenység.

A szabadidősport a szabadidő hasznos eltöltését jelenti a sport segítségével, legfontosabb ismérvei: a kornak, állóképességnek megfelelő, egész életen át tartó rendszeres testmozgás, a korszerű táplálkozás, káros szenvedélyektől való tartózkodás, stressz-kezelés, a környezetbarát szemléletmód, a szabadidő tudatosan hasznos eltöltése.

Városunkban többségében önkéntes vagy üzleti alapon szerveződő szabadidősporttal foglalkozó klubok, szervezetek, egyesületek teremtik meg a lehetőséget a szabadidő sporttal való hasznos eltöltésére.

Derecskei Labdarúgók Sportegyesülete

A városunkban ma is működő legrégebbi sportegyesület a labdarúgóké. A Derecskei Labdarúgók Sportegyesülete 1999. július 13. óta folytatja tevékenységét a jelenlegi formájában. A DLSE célja, hogy az egyesület valóban úgy működjön, ahogyan egy amatőr sportegyesületnek működni kell. A támogatásokat nem rövid életű célok megvalósítására fordítják, hanem a sportolási körülmények megteremtésére minden korosztály számára, a gyermekektől a felnőttekig. Az egyesület fontos szerepet játszik a Derecske városában működő civil szervezetek között, tömegbázisuk révén széles körben ismertek. Amellett, hogy önkormányzati támogatásból igyekeznek biztosítani működésük alapvető feltételeit, számos pályázat révén teremtenek plusz forrásokat egyesületüknek, valamint Derecske városának is. A pályázatok révén nem csak saját célokat kívánnak megvalósítani, hanem Derecske város és a közösség vagyonát is gazdagítani.

A legfőbb sportszakmai céljuk a megyei bajnokságban való eredményes szereplés, a jelenlegi helyezés megtartása és javítása. A megyei bajnokság fordulóin kívül, terem labdarúgó tornákon is megmérettetnek csapataik. A szakmai célok elérése érdekében igyekeznek edzőik folyamatos képzését is biztosítani, tanfolyamokon és továbbképzéseken való részvétellel.

Sportegyesületüknél fontos szerepet kap az utánpótlás nevelés. Egyesületük évek óta tagja az

országos utánpótlás-nevelési programoknak. Az első jelentősebb utánpótlás program a Bozsik Program volt az U7, U9, U11-es korosztályban. 2007-től pedig a NUSI-UPI Sport XXI. Program keretén belül U6-7, U8-9, U10-11 korosztályokban egyesületük alközpont lett, illetve 2009-től hivatalos keretek között a Magyar Gyermek Labdarúgó Szövetség tagja. A gyerekekkel, fiatalokkal való foglalkozásnak nem csak a sportsikerek elérése a célja, hanem, hogy mindegyikükből testileg, lelkileg egészséges felnőtt váljon. A gyerekek kis koruktól kezdve közösségben mozognak, egészségesebb életet élnek. Az egyesülethez tartozik az Öregfiúk Labdarúgó Csapata, akik hozzájárulnak a Derecske testvérvárosaival való sportkapcsolat fenntartásához.

Öregfiúk Labdarúgó Csapata

A csapat az 1980-as évek második felében szerveződött. Körülbelül 30 éve volt, amikor az első mérkőzést játszották Mikepércs ellen. Eleinte ritkábban voltak mérkőzések és kevesebben is voltak. A későbbiek folyamán azonban, főleg a 2000-es évek elejétől bővültek a kapcsolataik. Ma már elmondhatják, hogy rendszeresen találkoznak és havonta 1-2 alkalommal mérkőznek meg idegenben vagy hazai pályán. Főleg Erdélyben és Székelyföldön játszanak, de az utóbbi időben Felvidék és Kárpátalja irányába is elindultak. Céljuk a határon túli magyar területek megismerése. A csapat 50 főből áll. Igyekeznek településünk hírnevét öregbíteni és városunkat méltóan képviselni. Nagyon sokfelé eljutottak eddig és szeretnék a továbbiakban még bővíteni kapcsolataikat.

A Derecskei Öregfiúk Labdarúgó Csapata egy önkéntes szerveződés, melynek célja a jó közösség kialakításán túl az is, hogy a már aktív játéktól visszavonuló labdarúgók megtalálják a mozgás lehetőségét, így a régi játszótársak, barátok újra együtt lehetnek. A jövőben is szeretnék ezt folytatni, örülni az együttlétnek és megismerni minél több területét a magyar nemzetnek.

Debreceni Lányok Kézilabda Sportegyesület

2014 januárjában jegyezte be a Debreceni Törvényszék, mint hivatalos sportegyesületet. A sportegyesület céljai:

- szabadidőben üzhető kézilabda sporttevékenység szervezése, valamint a sporttevékenység feltételeinek a megteremtése
- elősegíteni az egészséges életmód és a kézilabda szabadidősport gyakorlása feltételeinek megteremtését
- az esélyegyenlőség jegyében támogatni a gyermek és ifjúsági sportot, a nők sportját
- a szabadidős kézilabda csapatsport támogatásával a sportos életmódra, csapatszellemre való nevelés, közösségben történő kikapcsolódás, sportolási lehetőség biztosítása

- a kézilabda sportág népszerűsítése.

A sportegyesület női csapata az alapítása óta a Hajdú-Bihar Megyei Női Kézilabda Bajnokságban versenyzik. Az alapítás évében még debreceni pályán tartottak edzéseket és játszották a hazai meccseiket, majd 2014-től a Derecskei Sportcsarnokban letelepedtek otthonra. Az elmúlt két évben a derecskei pályahasználattal párhuzamosan a derecskei tagjaik száma 6 főre nőtt. Állandó 30-40 fős szurkolótábor előtt játsszák a hazai meccseiket. 2016 januárjában tagtoborzót rendeztek a derecskei középiskolások részére, mert terveink között szerepel egy ifjúsági utánpótlás csapat létrehozása is. Sajnos a tagtoborzás akkor nem járt eredménnyel, ezért 2017 januárjában újra megpróbálják. Tervezik továbbá, hogy Derecske Város Önkormányzatának hozzájárulása esetén az egyesület székhelyét a Derecskei Sportcsarnokba helyezik át. Működésükkel a továbbiakban is szeretnék a helyi civil szerveződések elősegíteni.

Derecskei Sporthorgász Egyesület

A horgászegyesület 1980-ban alakult, 48 fővel. 2015-ben ünnepelte megalakulásának 35. évfordulóját. Tavaly 204 felnőtt, 11 ifjúsági és 9 gyermek horgásztagjuk volt. A gyermek és ifjúsági horgászai részére kedvezményes kikapcsolódást tesznek lehetővé és a természet megszerettetését tűzték ki célul. 2002-ben elnyerték az állami tulajdonú 10 hektáros kiserdei tározó horgászati jogát, azóta telepítik és gazdálkodnak, jó gazda módjára. Évente szervezik az új horgászok helyben történő vizsgáztatását. Gyermek horgászait minden évben segítik a megyei szövetség által rendezett ifjúsági táborban való részvételben és anyagi támogatást is nyújtanak számukra. Minden évben részt vesznek a megyei horgászversenyeken. 2009-ben alakult meg versenycsapatuk, ahol a versenyzők saját maguk állják a versenyek költségeit. Derecske város minden lakosa számára lehetőséget nyújtanak a júniusban megrendezett főzéssel egybekötött családi horgászversenyen való részvételre. Évente három-négy alkalommal szerveznek horgász versenyeket. A környezet óvása érdekében évenként, március utolsó vasárnapján környezetvédelmi napot szerveznek a tagok részére. Egész évben tisztán tartják, a horgászó környezetét, fát ültetnek és szedik a szemetet, tókarbantartásra évente három alkalommal kerül sor. Parkolót alakítottak ki, így esős időszakban is megközelíthető a tó. Lehetővé teszik az általános iskola diákjainak a Kiserdei horgásztónál való kirándulást és tájékoztatót tartanak számukra a tó környezetéről, halairól és különleges madárvilágáról. A Kiserdei víztározóhoz tíz környező településről járnak rendszeresen horgászni, akik tagjai a horgász egyesületnek. Évente két-háromszáz napijegyes kiránduló horgász látogatja a tavat. Céljaik közé tartozik eső beállók és főző helyek kialakítása, kikapcsolódás biztosítása, az utak javítása, valamint a halfogás lehetőségének megtartása, rendszeres haltelepítéssel.

Derecskei Sakkiskola Egyesület

A több mint kétezer éves múltra visszatekintő klasszikus sakkjáték napjainkban már nem csak játék és szórakozás, hanem sport, tudomány és bizonyos fokon művészet is. A játék sajátosságainak köszönhetően fejleszthető készségeket (önálló gondolkodás, döntőképesség, logikai – és rendszerszemlélet, személyiség-és jellemformálás), manapság már az élet számos területén elismerik, kutatják és alkalmazzák (pl. informatika, matematika, közgazdaságtan, vállalati menedzsment, pszichológia, pedagógia).

Az első derecskei sakkcsapat már ötven évnél is régebben alakult meg. Az 1987-es újjáalakulást követően városunkban megszakítás nélkül működik sakk klub. A sakkiskola jogelődje 1993-2005 között többnyire az NB II-es bajnoki osztályban szerepelt – egy idényt – 1996/97 – játszott az NB I B-ben. A 2003-as évtől napjainkban is működő egyesületük a Derecskei Sakkiskola Egyesület, a megyei bajnokság első osztályában az élmezőny csapataihoz tartozik – az utóbbi évtizedben több alkalommal végeztek dobogós helyeken. Az elmúlt években, a megyei másodosztályban is indítottak tartalékcapatot, ezáltal minden tag részére folyamatos versenyzési lehetőséget nyújtottak. Egyesületünk székhelye a Derecske Városi Művelődési Központ, itt zajlanak a bajnoki mérkőzések, valamint az intézmény és a klub által közösen szervezett sakkoktatások, helyi versenyek. Rendszeresen támogatják az évente megrendezésre kerülő - városi sakk-klub alapítójának emlékére szervezett - Balla János ifjúsági sakkemlékversenyeket, mely jó lehetőséget nyújt a helyi sakkszerető ifjúság sakk tudásának felmérésére is. Részt vettek a helyi önkormányzat által koordinált TÁMOP programokban, ezáltal a kornak megfelelő eszközöket (sakk-készletek, táblák, digitális sakkórak) tudtak beszerezni a működésünkhöz. Egyesületük alapvető célja a sakkjáték népszerűsítése, a játék iránt érdeklődők részére versenyzési és oktatási lehetőség biztosítása. Egyesületükben minden korosztály képviselteti magát a fiataloktól az idősebb generációkig. Az egyesület közhasznú tevékenységként végzi és népszerűsíti a sakkjátékot. Az egyesületi tagok számára biztosítják a rendszeres foglalkozásokat a sakk tudásuk fejlesztésére, játéklehetőséget saját felszereléseinkkel (táblák, készletek, sakkórak), versenyzési lehetőséget szabadidős-amatőr – és igazolt versenyzői kategóriákban. Egyesületüknél fontos szerepet kap az utánpótlás nevelés, tevékenységük eredményeként a közelmúltban több fiatal versenyzőt adtak a megye élvonalának. Együttesük napjainkban a Hajdú-Bihar megyei I. osztályú bajnokság meghatározó csapatává nőtte ki magát. Versenyzőik évek óta országos versenyeken is sikeresen szerepelnek, néhányan nemzetközi értékszámokkal is rendelkeznek.

Derecske Ifjúságáért Egyesület

A DIFE 2004. március 23-án alakult többfunkciós céllal, 11 alapító taggal. Az egyesület célja a

helybeli és környező településeken élő fiatalok számára, a fiatalok kezdeményezésén alapuló alternatív szabadidős lehetőségek biztosítása, gyerekek egészséges életmódra nevelése környezetvédelmi akciókon, táborokon, ifjúsági és sport programokon keresztül. A DIFE sporttörténelmet írt Derecskén, hiszen önerőből alapították meg Derecske Város első hivatalos kosárlabda klubját. 2005 nyarán elégedetten zárták a szezont a derecskei kosárlabda úttörői, augusztusban már edzőtábor is szerveződött. Az egyre nagyobb érdeklődés eredményeként utánpótlás és felnőtt csapat is indult szeptembertől. Decemberben már meghívásos tornára indult az utánpótlás csapat, ezután tavasszal a megyei döntőn Komádi csapata ellen szerezte meg a derecskei kosárlabdázás első érmét. 2006-ban már három korcsoportban folyt az edzés. 2007-ben megépült a helyi általános iskola új tornaterme, amely lehetővé tette a színvonalas edzéseket. Az alapító és klubelnök Pápa Krisztián és az edző Kovács Balázs nagyon sokat tettek a klubért. Az iskola részéről, a sportág népszerűsítésében hatalmas segítségükre van azóta is Szél Gáborné tanárnő. 2009-ben megvalósult az első edzőtábor Telkibányán, és ettől az évtől rendhagyóvá vált a derecskei 12 órás kosárlabda és a kosaras Challenge Day is. Nagy sikerűvé vált a 12 órás rendezvényük, ahol alkalmanként 6-8 megyei csapat jelent meg, több mint 100 játékost megmozgatva. 2012-től nagy eredményként könyvelve Walke Károly lett a felnőtt csapat edzője, aki többszörös magyar bajnok, magyar válogatott kosárlabdázó. Magasra tette a mércét, és egy látványosan játszó, jó fizikumú, megye szerte elismert csapatot kovácsolt össze. 2012-ben a felnőtt csapat harmadikként zárt a megye bajnokság B csoportjában. A 2014. év egyesületük életében egy meghatározó és különleges esztendő volt, egyrészt azért, mert ebben az évben ünnepelték egyesületük fennállásának jubileumi, 10. évfordulóját, másrészt azért, mert a sok éves munka eredményeként ebben az évben már négy kosárlabda csapatban összesen közel 80 fő kosárlabdázott az egyesület mezében. Ez évben megszerezte a felnőtt csapat a hón áhított aranyérmet a megyei B bajnokságban. A DIFE KK sikeres nyári táborokat is szervezett, Perkupára már 6. alkalommal látogattak el a derecskei tizenévesek 2016 júliusában. Egyesületük eddig 12 gyerektábor szervezett, közel 500 helyi általános iskolásnak tudtak kedvezményes rekreációs táborozást biztosítani. Egyesületünk a sport mellett természetesen egyéb tevékenységekkel is igyekszik kivenni részét, ezért 2006 óta rendszeresen megrendezik a Föld napi hulladékgyűjtési akciót, 2011-től az Önkormányzat felkérésére az „Önkéntes fiatalok világnapjaként”. 2016. őszétől heti 13 edzés folyik 3 edzővel, ez markáns változás a kezdeti heti egy edzéshez képest. Jelenleg 5 csapatban folynak az edzések (felnőtt, kadet lány, kadet fiú, kenguru és óvodai csoport). Saját nevelésű, helyi kötődésű edzők - Cseh István, Kovács Attila és Máté József -, már nem más településről utaznak át. A felnőtt csapat tagjait helyiek alkotják (akik mind saját nevelésűek), nem a megye más városaiból áll össze a csapat magja. Jelenleg 130 fő kosarazik az egyesületben, ami nagy előrelépés a kezdeti 12 főhöz

képeket. Egyesületük életében újabb mérföldkőhöz értek, mikor 2016-ban Derecske Város Önkormányzatával együttműködve, TAO pályázat keretében sikerült megvalósítani a városi sportcsarnok parkettafelújítását.

Derecske ÁFÉSZ Városi Lövész és Tömegsport Klub

A derecskei civil szervezetek palettáját színesíti a Lövész Klub is. Településünkön e sportnak is igen nagy múltja, hagyománya van. Szervezetük bejegyzésére 1990-ben került sor, de korábbra nyúlik vissza a városban folytatott sporttevékenység, hiszen ekkor már több évtizedes hagyománya volt Derecskén ennek a sportnak. A hagyomány megőrzését és a lövész sport iránti szeretet, annak továbbadását elsődlegesnek tekintik. Tagjaik hetente kétszer edzéseken készülnek a versenyekre. A klubnak 12 fő lövészvezetője van, akik társadalmi munka keretében végzik feladataikat. A Derecskei I. Rákóczi György Gimnázium, Szakgimnázium és Kollégium Rendvédelmi tagozatával kialakult kapcsolatuk folyamatos, a klub biztosítja a lövészet bonyolításához szükséges feltételeket. A Derecskei Bocskai István Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolával is kapcsolatot ápolnak, az utánpótlás nevelést így próbálják biztosítani. Legfontosabb társadalmi hatásnak tekintik, hogy a több mint 50 éves múltra visszatekintő derecskei lövészsport fennmaradjon, tovább öröklődjön és a jövőben is szolgálja a sport iránt érdeklődőket. Mint fegyveres sportszervezet együttműködnek a rendőrséggel, a polgárőrséggel, valamint a vadásztársasággal is. A civilszervezetekkel is szoros a kapcsolatuk, közös rendezvényeket is szerveznek. Együttműködéseiknek és eredményeiknek köszönhetően a lövészklub megítélése városunkban és a környéken is jó. A gimnázium rendvédelmi tagozatának biztosítják a tantervben előírt lövészet lebonyolítását. Mivel a derecskei középiskolába járó diákok 50%-a rendészeti pályára készül, a klub is segíti a pályára való felkészülésüket. A klub is hozzájárult ahhoz, hogy a helyi gimnáziumból már eddig is többen bekerültek a rendőri és katonai főiskolára. Ezen kívül fontos, hogy a fiatalok közül többen klubjuk tagjává váltak, a jövő derecskei lövészeinek nevelése is biztonságban van. Náluk nincsenek főfoglalkozású dolgozók, tevékenységükre az önkéntesség a jellemző. Az egyesület vezetője és a vezetőségi tagok szabadidejükben végzik feladatukat, immár több évtizede.

Wing Tsun Kung Fu Iskola

Egyre több sportolni vágyót mozgatnak meg a derecskei születésű Széll Gábor kelet-európai főinstruktor helyettes által vezényelt kung fu foglalkozások is. A kung fu a testet és a szellemet egyaránt edzi, segít kialakítani az egészséges testtudatot. Tevékenységük abból a szempontból is jelentős, hogy a helyi gimnázium rendvédelmi tagozatán tanulók erőnlétének fejlesztésében is segítséget nyújtanak.

Derecske BUDO Ifjúsági, Sport és Szabadidős Egyesület

Az Egyesület 2009-ben alakult. Fő célja szervezetté és egyben lehetővé tenni az érdeklődő helyi ifjúság számára a rendszeres távol-keleti harcművészetek köré épülő ismeretátadást, képzést és gyakorlást. A sportra épülő karate gyakorlása már 1998 óta folyik a településen, és ez idő alatt bebizonyította létjogosultságát. A tagság 2009-ben döntött úgy, hogy önálló egyesület formájában szeretné tevékenységét a jövőben folytatni, illetve kibővíteni azt egy szélesebb társadalmi kört is érdeklő ismeretátadó tevékenységgel. Egyesületük fő tevékenysége a karate edzések szervezése, melynek keretében két csoportban folynak a karate edzések a helyi tornateremben. A felnőtt csoport heti háromszor másfél órában, míg a gyerekcsoport is heti háromszor egy órában tanulja a karatét. Mindkét csoport létszáma eléri a 20 főt, azaz aktívan mintegy 35-40 fő karatezik Derecskén. A tagság mintegy 2/3-a utánpótlás korú, és a 8-16 éves kategóriába esik. Az Egyesület tagja a Magyar Kyokushin Karate Szervezetnek és a Magyar Karate Szakszövetségnek. Ez utóbbi szervezet keretein belül kerül megrendezésre minden évben a Kyokushin Karate Diákolimpia és a Full-Contact Karate Magyar Bajnokság, melyen a kezdetek óta mindig jelen vannak. A karate edzések alapvető céljai közé tartozik a fiatalok agresszivitásának szabályozása, a tisztelet, az udvariasság, a teherbíró képesség, az akarat erő, a belső fegyelem kialakítása. Az elmúlt években az utánpótlás versenyzőik között számos Diákolimpiai Bajnok, Magyar Bajnok van, és 2014 évben lett egy felnőtt magyar bajnoka is az egyesületnek, amire még soha nem volt példa. 2015 őszén az ifi korú versenyzőik közül lett Európa Bajnoki 3. és 6. helyezett is. Jelenleg így ketten tagjai a junior magyar válogatottnak és egy felnőtt magyar válogatott tagjuk is van, akik várhatóan Magyarországot fogják képviselni a 2017. évi Európa Bajnokságon. Egyesületük Hajdú-Bihar megye egyik meghatározó egyesülete. Négy fekete öves mesterrel rendelkeznek. Az edzéseket középfokú edzői képesítéssel rendelkező szakemberek vezetik. Rendszeresen szerveznek övvizsgákat és házi versenyeket. Tagjaik elenyésző mértékű tagsági díjat fizetnek havi rendszerességgel, melyet teljes mértékben az Egyesület működésére (pl. terembérleti díjak) fordítanak, egyéb támogatásra azonban nem számíthatnak. A karate - túl a szülői és iskolai nevelésen - fontos feladatot lát el a fiatalok életre való felkészítésében. Segít a fiatalok helyes életvitelének kialakításában. Segít a célok elérésében, amelyeknek távolba mutatóknak kell lenniük, hiszen így készíteti az embert arra, hogy kitartóan küzdjön érte. A karatét gyakorlók körében igen jól ismert, hogy a karate nem sport, hanem életforma. A karate számos tradicionális elemet tartalmaz melyek elfogadásával az azt gyakorló számára életformává válik. Fejleszti az önbizalmat, de nem önteltségre vagy vakmerőségre tanít, hanem arra, hogy képesek legyünk összhangot teremteni és fenntartani a bennünket körülvevő világgal. Segít a helyes értékítélet

kialakításában. Mindezek hatására a karatésok az átlagosnál sikeresebbek lesznek a tanulásban, és az életben. Nagyobb lesz a vállalkozói kedv, az alkotásvágy is, mely az egész a nemzetgazdaságnak előnnyel járhat.

Az utánpótlás korosztály létszáma jelenleg a klubjuk 2/3-át teszi ki. A hangsúly az ő nevelésükön van, hiszen ők a jövőjük. Szeretnék, ha a Kyokushin karate városunk ifjúsági körében minél népszerűbb lenne, ezzel segítve a fiatalok egészséges testi-lelki nevelését, szabadidejük hasznos eltöltését. Céljuk a jövő generáció alkohol, drog és füstmentes életre való nevelése a sporton keresztül. Ezen felül igyekeznek felvenni a harcot a napjainkban egyre jellemzőbb „népbetegség”, az elhízás ellen, ami minden korosztályt fenyeget. Nem feledkeznek meg a 40 év feletti korosztályról sem, akik közül többen is látogatják edzéseiket. Nagyon fontos, hogy ennek a korosztálynak is legyen lehetősége a testmozgásra, és azon keresztül egészséges életmódot tudjanak folytatni, mely csökkenteni fogja a magyar egészségügy leterheltségét.

A jó és minőségi kapcsolatok őrzik meg egy egész életen át tartó boldogságunkat és egészségünket. Ehhez a derecskei egyesületben folyó munka és egyéb közösségépítő események, rendezvények nagyon jó alapul szolgálnak, igaz barátságok szövődnek.

Asztalitenisz csapat

Éveken keresztül sikeresen szervezték, rendezték Derecske város asztalitenisz bajnokságát 10-12 csapat (kb. 40 ember) részvételével. Ez aztán hirtelen abbamaradt, mert a ping-pong a derecskei emberek számára csak téli sport, és a tornatermek zsúfoltsága miatt nem tudtak megfelelő időpontot találni. Ekkor döntöttek úgy, hogy kicsi és lelkes csapatuk elindul a Hajdúszoboszló Városi Bajnokságban, tanulási céllal. Egy önkormányzati pályázat útján sikerült a szükséges technikai eszközöket beszerezni - asztalok, hálók, labdák, adogatógép - és a sportcsarnokban ingyenes játéklehetőséget biztosítottak 6 hónapon keresztül kb. 15 felnőtt és 15 gyermek részére.

A Hajdúszoboszló Városi Bajnokság mellett tavaly beneveztek a megyei másodosztályú bajnokságba is ahol újonc létükre a középmezőnyben végeztek. Idén a dobogót célozták meg, ami reális elvárás a 7 fős csapattól. A felkészítésben segítségére voltak Kóka Zoltánnak, hogy a szervátültetettek Európa- és Világbajnokságán részt vehessen. Szeptember óta folyik az utánpótlás nevelése is. Rövid távon nem céljuk új egyesület létrehozása, viszont szívesen csatlakoznának már meglévő egyesülethez. Tervezik a városi bajnokság újraindítását, és minél több gyerek asztal mellé csábítását. Hosszú távon szeretnék edzői végzettséggel rendelkező embert találni. Szeretnék, ha a ping-pongra, mint tömegsportra tekintenének az emberek városunkban. Ehhez szükségük lenne egy helyiségre, ahol rendszeres időpontokban edzés és játéklehetőséget biztosítanának a fiataloknak és az időseknek egyaránt.